

ทรงพระเจริญ

CMU COUNCIL NEWSLETTER

จดหมายข่าวสภามหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ปีที่ 5 ฉบับที่ 50 เดือนกรกฎาคม 2563

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวาย ปริญญากิตติมศักดิ์แด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ด้วยพระวิริยอุตสาหะและน้ำพระราชหฤทัยอันเปี่ยมล้นด้วยพระเมตตาคุณ เพื่อประโยชน์สุขแก่อานาประชาราษฎร์ที่ได้ทรงบำเพ็ญพระราชกรณียกิจบังเกิดผลแก่วงการแพทย์อย่างใหญ่หลวง นับเป็นพระมหากษัตริย์คุณเป็นล้นพ้นอย่างหาที่สุดมิได้ สภามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในคราวประชุมครั้งที่ 8/2562 เมื่อวันที่ 31 สิงหาคม 2562 จึงมีมติเป็นเอกฉันท์ให้ขอพระราชทานทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายปริญญารัชฎาฎีกิตติมศักดิ์ สาขาวิชาแพทยศาสตร์ แด่พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ มหิศรภูมิพลราชวรางกูร กิติสิริสมบูรณอดุลยเดช สยามินทราธิเบศรราชวโรดม บรมนาถบพิตร พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ประจำปีการศึกษา 2562 เพื่อเฉลิมพระเกียรติคุณให้ปรากฏแก่ปวงพสกนิกรชาวไทย และเพื่อความเป็นสิริมงคลอันสูงสุดแก่มหาวิทยาลัยเชียงใหม่สืบไป ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ทำหนังสือเชิญปริญญารัชฎาฎีกิตติมศักดิ์ ขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายแทนการเข้าเฝ้าฯ เนื่องจากสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ได้มีหนังสือที่ อว 8391/2856 ลงวันที่ 13 พฤษภาคม 2563 ถึงราชเลขาณุกการในพระองค์ฯ เพื่อเชิญปริญญารัชฎาฎีกิตติมศักดิ์ สาขาวิชาแพทยศาสตร์ พร้อมเข็มวิทยฐานะฉลองพระองค์ครูวิทยฐานะ และสูจิบัตร ขึ้นทูลเกล้าฯ ถวาย ซึ่งกองกิจการในพระองค์ 904 สำนักงานราชเลขาณุกการในพระองค์ฯ ได้มีหนังสือที่ พว 0005.1/1858 ลงวันที่ 20 พฤษภาคม 2563 แจ้งว่าได้นำความกราบบังคมทูลพระกรุณาทรงทราบฝ่าละอองธุลีพระบาท และเชิญปริญญารัชฎาฎีกิตติมศักดิ์ดังกล่าว พร้อมเข็มวิทยฐานะฉลองพระองค์ครูวิทยฐานะ และสูจิบัตร ทูลเกล้าฯ ถวายแล้ว

พระราชกรณียกิจด้านการแพทย์และสาธารณสุข

วันที่ 1 กันยายน 2520 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินไปทรงประกอบพิธีวางศิลาฤกษ์ โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชกระหวน อำเภอกระหวน จังหวัดขอนแก่น

วันที่ 26 ตุลาคม 2541 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานถุงของขวัญเยี่ยมผู้ป่วย ในโอกาสเสด็จพระราชดำเนินไปทรงเปิดอาคารอุบัติเหตุ โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชตะพานหิน อำเภอตะพานหิน จังหวัดพิจิตร

วันที่ 7 พฤษภาคม 2562 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินี เสด็จออก ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ผู้อำนวยการโรงพยาบาล ผู้อำนวยการวิทยาลัยแพทย์ ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาล และผู้อำนวยการสถานพยาบาล จำนวน 27 แห่ง เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท รับพระราชทานเงินสำหรับจัดซื้อเครื่องมือและอุปกรณ์ทางการแพทย์

ในโอกาสนี้ ศาสตราจารย์ นายแพทย์บรรณกิจ โฉงหาภิวัฒน์ ดนบดัดคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เป็นผู้แทนโรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ เข้ารับพระราชทานเงินดังกล่าว

รอบโต๊ะสภา

ให้ความสำคัญต่อการทบทวนและปรับปรุงแผนพัฒนาการศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ระยะที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) ระยะครึ่งแผน

เพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. 2562 และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงที่เป็นบริบทสำคัญทั้งการจัดการศึกษาในโลกยุค Disruption การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) และการขับเคลื่อนนโยบายของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และจากนโยบายของสภามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่เสนอแนะการขับเคลื่อนมหาวิทยาลัยให้สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศในระยะ 5 ปีข้างหน้า ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้เกิดความ ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) และการพัฒนาเศรษฐกิจ 3 มิติ (Bio Economy, Circular Economy และ Green Economy : BCG) โดยให้สอดคล้องกับแผนการบริหารงานของอธิการบดีที่ได้เสนอต่อสภามหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่จึงได้ระดมความคิดเห็นจากผู้บริหารส่วนงานผ่านที่ประชุมคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (กบม.) และที่ประชุมกลุ่มผู้บริหารมหาวิทยาลัยมาอย่างต่อเนื่อง จึงได้ดำเนินการทบทวนและปรับปรุงแผนพัฒนาการศึกษา ระยะที่ 12 ระยะครึ่งแผนขึ้น โดยมีสาระสำคัญดังนี้

วิสัยทัศน์

มหาวิทยาลัยได้มีการปรับวิสัยทัศน์เพื่อให้เกิดความชัดเจนและสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน (SDGs) เป็น **“มหาวิทยาลัยชั้นนำที่รับผิดชอบต่อสังคมและการพัฒนาที่ยั่งยืน”** (A leading university committed to social responsibility and sustainable development.)

วิสัยทัศน์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

(วิสัยทัศน์เดิม)

มหาวิทยาลัยชั้นนำ
รับผิดชอบต่อสังคม
และสร้างการพัฒนา
สู่ความเป็นเลิศที่ยั่งยืน

(วิสัยทัศน์ปรับใหม่)

มหาวิทยาลัยชั้นนำ
ที่รับผิดชอบต่อสังคม
และการพัฒนาที่ยั่งยืน
(A leading university committed to social
responsibility and sustainable development)

เป้าหมายวิสัยทัศน์ (ปี พ.ศ. 2565)

โดยมีเป้าหมายวิสัยทัศน์ที่ได้กำหนดใหม่ ดังนี้

- 1) ผลการจัดอันดับมหาวิทยาลัยโลกตาม Time Higher Education University Impact Ranking (THE UIR) อยู่ใน 100 อันดับแรกของโลก
- 2) Socio - economic Impact 7,000 ล้านบาท
- 3) ผลการประเมิน EdPEx อยู่ที่ระดับมากกว่า 350 คะแนน (TQC)

เป้าหมายวิสัยทัศน์ ปี พ.ศ.2565

(เป้าหมายวิสัยทัศน์เดิม)

(เป้าหมายวิสัยทัศน์ปรับใหม่)

แผนพัฒนาการศึกษา ระยะที่ 12 ปรับปรุงปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

แผนพัฒนาการศึกษา ระยะที่ 12 (ปรับปรุงปีงบประมาณ พ.ศ. 2563) ยังคงกำหนดยุทธศาสตร์เชิงรุก ยุทธศาสตร์ตามพันธกิจ และยุทธศาสตร์การบริหารจัดการ 7 ด้าน เช่นเดียวกับแผนพัฒนาการศึกษา ระยะที่ 12 ต้นแผน แต่มีการปรับเปลี่ยนตัวชี้วัดวิสัยทัศน์ และมีการนำตัวชี้วัด SDGs ของ THE UIR มาใช้เป็นตัวชี้วัดของแต่ละยุทธศาสตร์

ซึ่งที่ประชุมรับทราบและให้ความเห็นชอบการทบทวนและปรับปรุงแผนพัฒนาการศึกษา ดังกล่าว โดยมีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่สำคัญ ๆ ดังนี้

1. เห็นด้วยกับการปรับแผนฯ โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงงานจาก Project Based เป็น Platform Based ซึ่งทำให้เกิดการบูรณาการข้ามศาสตร์ รวมถึงสร้างความร่วมมือกับรัฐบาลและภาคเอกชน (Co-Creation) ซึ่งน่าจะเป็นทิศทางที่ถูกต้องแล้ว แต่มหาวิทยาลัยอาจต้องขยายผลเรื่อง Platform Based ที่มหาวิทยาลัยได้คิดขึ้นมา ซึ่งมีความโดดเด่นมาก เพราะทำให้มองเห็นโครงสร้างพื้นฐาน มองเห็นบุคลากรที่เข้ามาขับเคลื่อน มี Change Agent ที่มี Critical mass ในการขับเคลื่อน จึงควรใช้ Model นี้ขยายไปสู่มิติอื่น ๆ ที่มหาวิทยาลัยเชียงใหม่มีความเข้มแข็ง เช่น ด้านสังคมหรือชุมชน เป็นต้น

2. Innovation Platform ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่มีอุทยานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็น Hub ควรจะขยายขนาดการดำเนินงานให้เป็นระเบียบเศรษฐกิจและนวัตกรรมของภาคเหนือในระยะต่อไป

3. หลังภาวะการแพร่ระบาดของโรคติดต่อไวรัสโคโรนา 2019 คาดว่าภาคอุตสาหกรรมขนาดใหญ่จะปลดพนักงานที่มีสมรรถนะไม่ตอบสนองกับการทำงานในยุคใหม่ประมาณร้อยละ 30 ดังนั้นการที่มหาวิทยาลัยจะจัดการศึกษาตลอดชีวิตเพื่อสร้างทักษะใหม่ จะเป็นการช่วยผู้ที่ตกงานกลุ่มนี้ให้สามารถสร้างอาชีพหรือหาอาชีพอื่นทำ

4. การที่มหาวิทยาลัยได้ตั้งเป้าหมายวิสัยทัศน์ในปี 2565 ที่อยู่ใน 100 อันดับแรกของโลก ตามแนวทางการจัดอันดับของ Time Higher Education University Impact Ranking (THE UIR) ซึ่งมีจุดเน้นในเรื่องการพัฒนาที่ยั่งยืนตามแนวทาง SDGs ของสหประชาชาตินั้น มหาวิทยาลัยต้องสื่อสารให้คณาจารย์และนักวิชาการให้เข้าใจตรงกันด้วยว่ามหาวิทยาลัยยังมีได้ละทิ้งแนวทางเดิมในการสร้างงานวิจัยที่มีความเป็นเลิศทางวิชาการ รวมทั้งมหาวิทยาลัยอาจต้องกำหนดให้ความเป็นเลิศทางวิชาการเป็นตัวชี้วัดหนึ่งในแผนด้วย

5. การดำเนินงานของมหาวิทยาลัยในเรื่องต่าง ๆ แม้จะมีการดำเนินการให้ครอบคลุมทั้งในส่วนที่เป็นต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ แต่ก็ยังไม่ได้ขยายความในเรื่องผลกระทบของสิ่งแวดล้อมให้ชัดเจน โดยเฉพาะเรื่อง PM 2.5 ซึ่งส่งผลกระทบต่อการใช้ชีวิตของคนภาคเหนือโดยรวม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่มีผู้รู้และมีผลงานเกี่ยวกับเรื่องนี้อยู่จำนวนมาก ถ้าจะเป็นองค์กรหลักในการขับเคลื่อนเรื่องนี้และทำให้เป็นประเด็นสำคัญ สามารถดึงความร่วมมือจากภาคส่วนต่าง ๆ ได้ ซึ่งหากมหาวิทยาลัยสามารถช่วยทำให้มลภาวะอันเนื่องมาจาก PM 2.5 ลดลงได้สำเร็จ ก็จะทำให้มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ได้รับความเชื่อถือและการยอมรับจากสังคมเพิ่มมากขึ้น

6. การนำเสนอในวันนี้ ทำให้เห็นว่ามหาวิทยาลัยเชียงใหม่มีความก้าวหน้ามากขึ้นเพียงใด ซึ่งเป็นข้อมูลที่มิประโยชน์มาก จึงควรสื่อสารข้อมูลนี้ให้คณาจารย์และผู้ปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัยได้รับทราบทั่วกันด้วย เพื่อจะได้มีความเข้าใจตรงกันและหากผู้ใดมีความรู้ความสามารถในเรื่องใด ก็สามารถเข้ามาช่วยงานได้

เล่มแผนพัฒนาการศึกษา ระยะที่ 12 (ฉบับปรับปรุง) สามารถดาวน์โหลดได้ที่เว็บไซต์กองแผนงาน : http://planning.oop.cmu.ac.th/wp-content/uploads/2020/07/2020-07-10_07-56-36_12-100763.pdf

แฉ่กั้คณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

แต่งตั้ง รองศาสตราจารย์ ดร.ระวีวรรณ โอฟ้ารัตนเมณี ให้ดำรงตำแหน่งคณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ 23 กรกฎาคม 2563 เป็นต้นไป

แฉ่กั้ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยข้าวล้านนา

แต่งตั้ง รองศาสตราจารย์ ดร.ชนากานต์ เทโบลต์ พรหมอุทัย ให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการศูนย์วิจัยข้าวล้านนา ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ 23 กรกฎาคม 2563 เป็นต้นไป

ให้ความเห็นชอบโครงการผลิตแพคเกจยักวิชาการข้อมูล

โดยคณะแพทยศาสตร์และกลุ่มบูรณาการวิชาการด้านวิทยาการข้อมูล ประกอบด้วย คณะวิทยาศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ วิทยาลัยศิลปะ สื่อ และเทคโนโลยี และสำนักบริการเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้ร่วมมือกันจัดทำโครงการผลิตแพคเกจยักวิชาการข้อมูล โดยใช้กลไกหลักสูตรปริญญาที่สองของหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการข้อมูลให้กับนักศึกษาในหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต เป็นการส่งเสริมการนำองค์ความรู้ทางด้านวิทยาการข้อมูล เช่น การวิเคราะห์และจัดการข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data Analytics & Management) ปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Individual) การเรียนรู้ของแมชชีน (Machine Learning) หรือการจัดการโครงสร้างพื้นฐานด้วยการประเมินผลแบบคลาวด์ (Cloud Computing) มาพัฒนาศักยภาพการผลิตบัณฑิตให้สามารถประยุกต์ใช้องค์ความรู้เหล่านี้ในทางการแพทย์ได้ ซึ่งนอกจากการผลิตบัณฑิตแล้ว โครงการนี้ยังได้ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องทางด้านทางการแพทย์ เพื่อตอบโจทย์สังคมและประเทศชาติ โดยเฉพาะประเด็นการขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยนวัตกรรมของไทยแลนด์ 4.0 และดิจิทัลไทยแลนด์ ซึ่งเป็นความจำเป็นและเร่งด่วนของประเทศไทย

อนุมัติขอมัติคั้บและประกาศมหาวิทยาลัย จำนวน 2 ฉบับ

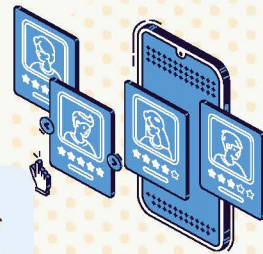
- ได้แก่
- อนุมัติขอมัติคั้บมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ว่าด้วยมาตรฐานภาระงานทางวิชาการขั้นต่ำของอาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษพื้นฐานสังกัดมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พ.ศ. 2563
 - อนุมัติประกาศมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เรื่อง อัตราเงินเดือนเงินประจำตำแหน่งและค่าตอบแทนประจำตำแหน่งของพนักงานมหาวิทยาลัยประจำ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2563

การประเมินผล การประชุม ฝึกรอบรม ศึกษาดูงาน

รวบรวมโดย ศ.ภิญโญดิคุณ นพ.ภงษม วัฒนชัย
นายกสภามหาวิทยาลัย

โดยวิธีการประเมินผลการประชุม-ฝึกรอบรม-ศึกษาดูงานสามารถจำแนกได้เป็น 5 ระดับดังนี้

ระดับที่ 1 เป็นการประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมประชุมหรือฝึกรอบรม หรือดูงาน ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการทั่วไป เช่น การเดินทาง ห้องประชุม อาหาร วิทยากร เป็นต้น การประเมินระดับนี้อาจใช้วิธีการถามความเห็นจากผู้เข้าร่วมประชุมด้วยแบบสอบถามก็พอ

ระดับที่ 2 เป็นการประเมินเพื่อให้ทราบว่าหลังจากการประชุม ฝึกรอบรม หรือดูงานแล้ว ผู้เข้าร่วมประชุม ฝึกรอบรม หรือดูงาน มีความรู้ความเข้าใจเพิ่มขึ้นเท่าไร การประเมินในระดับนี้อาจมีการทำ pre-test และ post-test ด้วย เพื่อเปรียบเทียบ

ระดับที่ 3 เป็นการประเมินการเปลี่ยนแปลงทางเจตคติและพฤติกรรม หลังจากผู้เข้าประชุม ฝึกรอบรม หรือดูงาน กลับไปสู่ที่ทำงานแล้วระยะหนึ่ง เป็นการประเมินการเปลี่ยนแปลงเฉพาะตัวบุคคลว่ามีความรู้ความสามารถและเจตคติเปลี่ยนไปอย่างไร การประเมินวิธีนี้ควรประเมินจากเพื่อนร่วมงานและลูกค้ำ

ระดับที่ 4 เป็นการประเมินการเปลี่ยนแปลงในสถานที่ทำงาน อันเกิดจากความคิดริเริ่มของผู้เข้าประชุม ฝึกรอบรม หรือดูงาน หลังจากที่ได้กลับมาแล้วระยะหนึ่ง เป็นการประเมินความเปลี่ยนแปลงของงานระบบงาน และ/หรือสิ่งแวดล้อมองค์การ การประเมินโดยวิธีนี้จะต้องประเมินจากความเห็นของผู้บังคับบัญชา

ระดับที่ 5 เป็นการประเมินผลจากการเข้าประชุม ฝึกรอบรม หรือดูงานแล้ว ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงเชิงนโยบายสู่องค์กร คนทำงาน และงาน โดยวัดจากผลลัพธ์ของงานจากองค์กรนั้นสู่ลูกค้าโดยตรง เช่น หากผู้เข้าประชุม ฝึกรอบรม หรือดูงาน เป็นครูบาอาจารย์ การประเมินผลจะลงไปทีผลผลิตของระบบคือ นักเรียน นักศึกษา หากเป็นบริษัทผลิตสินค้า การประเมินจะมุ่งไปที่ผลิตภัณฑ์ที่สำคัญ

ในการประชุม ฝึกรอบรม หรือดูงานโดยทั่ว ๆ ไป สำหรับผู้บริหารระดับกลางหรือผู้ปฏิบัติงาน ระดับการประเมินผลจะมีความลึก 4 ระดับ ดังที่กล่าวแล้ว

แต่หากเป็นการประชุม ฝึกรอบรม หรือดูงานระดับนโยบาย สำหรับผู้บริหารระดับสูง จะต้องประเมินผลในระดับที่ 5 คือ ดูผลสะท้อนมาที่การเปลี่ยนแปลงนโยบายขององค์กรทั้งหมด รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างในบางกรณี

เกร็ดธรรมะสอนใจ ว่าด้วยบุคคลในโลก 4 พวก

ในปีนี้ บุคลากรของสำนักงานสภามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ได้เดินทางไปถวายเทียนเข้าพรรษาพร้อมกัน ณ วัดศรีดอนมูล ต.ชมพู อ.สารภี จ.เชียงใหม่ และวัดป่าไม้แดง ต.เหมืองง่า อ.เมือง จ.ลำพูน เมื่อวันที่ 29 มิถุนายน 2563 ที่ผ่านมา เพื่อร่วมสืบสานประเพณีอันดีงามของพุทธศาสนิกชนที่ดี รวมทั้งเป็นการเสริมสร้างความรัก ความสามัคคีภายในองค์กรด้วย โดยได้รับความเมตตาจาก พระครูนิวริณวิริยคุณ (ประพันธ์) วัดป่าไม้แดง ได้เทศนาธรรมสอนให้หมู่คณะของเราจำนวนหลายเรื่อง ซึ่งแต่ละเรื่องก็มีประโยชน์ในการสอนจิตสอนใจให้เราดำเนินชีวิตและดำรงตนให้ตั้งอยู่ในศีล ในธรรม และตั้งอยู่ในความไม่ประมาท แต่มีเรื่องหนึ่งที่น่าสนใจมากมาเทศนาสอนและนำศึกษาเพิ่มเติม คือ **ธรรมะว่าด้วยบุคคลในโลก 4 จำพวก** วันนี้...เลยเข้าไปศึกษาและสืบค้นข้อมูลมาฝากให้ทุกท่านได้อ่าน ซึ่งธรรมะบทดังกล่าวอยู่ในพระสุตตันตปิฎก อังคุตตรนิกาย จตุกนิบาต เล่ม 2 หน้า 246

5. ตมสูตร

ว่าด้วยบุคคลในโลก 4 จำพวก

[85] ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย บุคคล 4 จำพวกนี้มีปรากฏอยู่ในโลก บุคคล 4 จำพวกคือใคร คือ

ตโม ตมปรายโน บุคคลมีดีมาแล้ว มีมิดไปภายหลัง

ตโม โชติปรายโน บุคคลมีดีมาแล้ว มีสว่างไปภายหลัง

โชติ ตมปรายโน บุคคลสว่างมาแล้ว มีมิดไปภายหลัง

โชติ โชติปรายโน บุคคลสว่างมาแล้ว มีสว่างไปภายหลัง

ก็บุคคลมีดีมาแล้ว มีมิดไปภายหลังเป็นโงน บุคคลบางคนในโลกนี้เกิดในตระกูลต่ำ คือ ตระกูลจัณฑาลก็ดี ตระกูลช่างสานก็ดี ตระกูลพรานก็ดี ตระกูลช่างหนังก็ดี ตระกูลคนรับจ้างเหยาะก็ดี ทั้งยากจนขัดสนข้าวน้ำของกิน เป็นอยู่อย่างแร้นแค้น หาอาหารและเครื่องนุ่งห่มได้โดยฝืดเคือง ซ้ำเป็นคนขี้ริ้วขี้เหร่ เตี้ยแคระมากไปด้วยโรค ตาบอดบ้าง เป็นง่อยบ้าง กระจอกบ้าง เปลี้ยบ้างไม่มีใครได้ ข้าว น้ำ ผ้า ยวดยาน ดอกไม้ ของหอม เครื่องลูบไล้ ที่นอน ที่อยู่ และเครื่องประทีป บุคคลนั้นยังประพฤติดุจจริตด้วยกาย วาจา ใจ ครั้นประพฤติดุจจริตด้วยกาย วาจา ใจแล้ว กายแตกตายไปย่อมเข้าถึงอบาย ทุคติ วินิบาต นรก อย่างนี้แล **บุคคลมีดีมาแล้ว มีมิดไปภายหลัง** (เปรียบเหมือนบุคคลที่เกิดในครอบครัวที่มีฐานะยากจนหรือมีปัญหา แต่ก็ยังประพฤติดันชั่ว เกร และไม่สนใจศึกษาเล่าเรียน สุดท้ายก็จะกลายเป็นคนที่ไร้อนาคตหรือลำบากยากจนเช่นเดิม ถ้าแก่สุด..อาจต้องโทษอาญาติดคุกติดตารางไปก็มี)

บุคคลมีดีแล้ว มีสว่างไปภายหลังเป็นโงน บุคคลบางคนในโลกนี้เกิดในตระกูลต่ำ คือตระกูลจัณฑาลก็ดี ฯลฯ ที่นอน ที่อยู่ และเครื่องประทีป บุคคลนั้นประพฤติดุจจริตด้วยกาย วาจา ใจ ครั้นประพฤติดุจจริตด้วยกาย วาจา ใจแล้ว กายแตกตายไปย่อมเข้า

ถึงสุคติโลกสวรรค์ อย่างนี้แล **บุคคลมีดีมาแล้ว มีสว่างไปภายหลัง** (เปรียบเหมือนบุคคล แม้จะเกิดในครอบครัวที่มีฐานะยากจนหรือมีปัญหา แต่ก็ตั้งใจศึกษาเล่าเรียน เป็นเด็กดี มีความรับผิดชอบและไม่เกเร ก็จะมีอนาคตที่ดีและสดใสได้)

บุคคลสว่างมาแล้ว มีมิดไปภายหลังเป็นโงน บุคคลบางคนในโลกนี้เกิดในตระกูลสูง คือตระกูลกษัตริย์มหาศาลก็ดี ตระกูลพรหมณมหาศาลก็ดี ตระกูลคฤหบดีมหาศาลก็ดี มั่งคั่ง มีทรัพย์มาก มีโอกาสมาก มีเงินทองมีข้าวของเครื่องใช้ มีทรัพย์ธัญชาติเป็นอันมาก ทั้งมีรูปร่างสะสวยเจริญตาเจริญใจ ประกอบด้วยผิวพรรณงดงามยิ่งนัก เป็นผู้มั่งคั่งได้ข้าวน้ำ ผ้า ยวดยาน ดอกไม้ ของหอม เครื่องลูบไล้ ที่นอน ที่อยู่ และเครื่องประทีป บุคคลนั้นประพฤติดุจจริตด้วยกาย วาจา ใจ ครั้นประพฤติดุจจริตด้วยกาย วาจา ใจแล้ว กายแตกตายไปย่อมเข้าถึงอบาย ทุคติ วินิบาต นรก อย่างนี้แล

บุคคลสว่างมาแล้ว มีมิดไปภายหลัง (เปรียบเหมือนบุคคล ที่เกิดในครอบครัวที่มีฐานะร่ำรวยหรือมีความเพียบพร้อมทุกอย่าง แต่กลับประพฤติดันชั่ว เกร และไม่สนใจศึกษาเล่าเรียน สุดท้ายก็จะกลายเป็นคนที่ไร้อนาคตหรือลำบากยากจนได้ เพราะไม่รู้จักรักษาทรัพย์ที่ตนมีหรือแสวงหาทรัพย์ใหม่เพิ่ม ถ้าแก่สุด..อาจต้องโทษอาญาติดคุกติดตารางไปก็มี)

บุคคลสว่างมาแล้ว มีสว่างไปภายหลังเป็นโงน บุคคลบางคนในโลกนี้เกิดในตระกูลสูง คือตระกูลกษัตริย์มหาศาล ฯลฯ บุคคลนั้นประพฤติดุจจริตด้วยกาย วาจา ใจ ครั้นประพฤติดุจจริตด้วยกาย วาจา ใจแล้ว กายแตกตายไปย่อมเข้าถึงสุคติโลกสวรรค์ อย่างนี้แล **บุคคลสว่างมาแล้ว มีสว่างไปภายหลัง** (เปรียบเหมือนบุคคลที่เกิดในครอบครัวที่มีฐานะร่ำรวยหรือมีความเพียบพร้อมทุกอย่าง และยังเป็นคนที่ตั้งใจศึกษาเล่าเรียน เป็นเด็กดี มีความรับผิดชอบ และไม่เกเร ก็จะมีอนาคตที่ดีและสดใสเพิ่มขึ้น ๆ อย่างแน่นอน ซึ่งนับว่าเป็นกลุ่มบุคคลที่โชคดีที่สุด)

ภิกษุทั้งหลาย บุคคล 4 จำพวกนี้แล มีปรากฏอยู่ในโลก. จบตมสูตรที่ 4

อ่านธรรมะเพลิน ๆ มาถึงตรงนี้ หลาย ๆ ท่านคงคิดพิจารณาไตร่ตรองตาม **ว่าตัวเราจัดอยู่ในบุคคลจำพวกไหน?** ทั้งตอนเริ่มต้นและอันปลายของชีวิต คิดว่าตัวเราย่อมรู้จักตัวเรามากกว่าใคร? และคนอื่นก็ไม่อาจคาดเดาคำตอบนี้ได้ แต่ผู้เขียนมีความเชื่อมั่นว่าทุกท่านที่ได้อ่าน น่าจะ **“มีสว่างไปภายหลัง”** แม้ที่มาหรือจุดเริ่มต้นจะแตกต่างกันก็ตาม

(ขอบคุณข้อมูลจากเว็บไซต์ <https://www.dhammadhome.com/webboard/topic/15076>)

กิจกรรมและ ประชาสัมพันธ์

วันที่ 27 มิถุนายน 2563 : ศ.นพ.บรรณกิจ โลจนาภิวัฒน์ คณบดีคณะแพทยศาสตร์ พร้อมด้วย ผศ. ดร.ถวัลย์ วรยศ คณบดีคณะวิศวกรรมศาสตร์ และ รศ.นพ.อรรถวุฒิ ดีสมโชค ร่วมกันนำเสนอโครงการผลิตแพทย์นักรักษาการข้อมูลต่อสภามหาวิทยาลัย

วันที่ 27 มิถุนายน 2563 : การประชุมคณะกรรมการประเมินผลการบริหารงานของคณบดีคณะพยาบาลศาสตร์ (รอบ 3 ปี) โดยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ด้วยระบบ Zoom Meeting

วันที่ 29 มิถุนายน 2563 : บุคลากรของสำนักงานสภามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้เดินทางไปถวายเทียนเข้าพรรษาด้วยกัน ณ วัดศรีดอนมูล อ.สารภี จ.เชียงใหม่ และวัดป่าไม้แดง อ.เมือง จ.ลำพูน เพื่อร่วมสืบสานประเพณีอันดีงามของพุทธศาสนิกชนที่ดี

วันที่ 1 กรกฎาคม 2563 : การประชุมคณะกรรมการดำเนินการเลือกตั้งกรรมการสภามหาวิทยาลัยประเภทคณาจารย์ประจำและประเภทพนักงานมหาวิทยาลัยที่มีใช้คณาจารย์ประจำ ครั้งที่ 2

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา : ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นพ.เกษม วัฒนชัย นายกสภามหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ศาสตราจารย์คลินิก นพ.นิเวศน์ นันทจิต อธิการบดีมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
บรรณาธิการบริหาร : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ทพ.พิริยะ เชิดสถิรกุล รองอธิการบดี เลขาธิการสภามหาวิทยาลัยเชียงใหม่
บรรณาธิการ : นายทนงศักดิ์ เชื้อเจ็ดตน หัวหน้าสำนักงานสภามหาวิทยาลัย
กองบรรณาธิการ : นายปรีดา ศิริรังษี, นางมณฑนา สุกันสีล, นายเกรียงไกร ใจใส, นางวราวรรณ ปิ่นทอง, น.ส.วันเพ็ญ ศุภวิริยกุล, นายมนัส โกชนา, นางจันทร์ตรี มายัง, น.ส.อารยา อริยะเครือ, นายอดิศร ไขคำ, น.ส.อาภารัตน์ บุญเกิด, นายคมเคี้ยว รักขัสวัสดิ์
ออกแบบโดย : นางวราวรรณ ปิ่นทอง

สำนักงานสภามหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 อาคารยุทธศาสตร์ ชั้น 4 เลขที่ 239
 ถนนห้วยแก้ว ตำบลสุเทพ อำเภอเมือง
 จังหวัดเชียงใหม่ 50200
 โทรศัพท์ : 0-5394-2630 , 0-5394-2636
 โทรสาร : 0-5394-3028

